

Raadsinformatiebrief

Onderwerp : Duurzame Buurt Actie
Aanleiding : Uitvoering van de Wijkaanpak / Duurzame Buurt Actie in Alblasserdam
Datum : 28-08-2018
Portefeuillehouder : Arjan Kraijo
Schrijver : Margit Heine

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 28 november 2017 heeft de gemeenteraad vijf richtinggevende ontwikkellijnen vastgesteld om samen met partners te komen tot 'Drechtsteden Energieneutraal 2050'. Hiermee heeft u steun uitgesproken voor Drechtsteden Energieneutraal. In de regionale energiestrategie en bijbehorende samenwerkingsovereenkomst zijn een vijftal ontwikkellijnen benoemd.

Ook in het Coalitieakkoord Alblasserdam 2018-2022 Samen maken we Alblasserdam is in het spoor Beter Wonen het doel geformuleerd dat in 2022 al een flink aantal woningen van het gas af is en in 2040 alle bestaande bouw energieneutraal is.

Om voor de ontwikkellijnen 'gefaseerd over op aardgasvrij' en 'energiebesparing' snel stappen te kunnen zetten is in de eerste helft van 2018 een projectorganisatie neergezet. Deze projectorganisatie heeft voor 2018 meerdere doelen gesteld, waaronder het opstellen van een gezamenlijke communicatiestrategie, financierings-strategie, warmtetransitie-plan en het uitvoeren van een aantal projecten die vallen onder de noemer "Aan de slag". Onderdeel van de pijler Aan de slag is het uitvoeren van de "Wijkaanpak particulieren" in 7 wijken in de regio (in elke gemeente 1 wijk). Deze "Wijkaanpak particulieren" noemen we (naar buiten toe) de "Duurzame Buurt Actie".

Middels deze raadsinformatiebrief informeren we u over de "Duurzame Buurt Actie" die onze gemeente dit najaar wil gaan uitvoeren in samenwerking met het regionaal Energieloket. Het doel van dit project is het gesprek aan te gaan met particuliere huiseigenaren en hen te stimuleren en faciliteren in het aardgasvrij maken van hun woning.

Rol van de gemeente Alblasserdam

In het regeerakkoord staat dat de gemeente de regie krijgt op besluitvormingsprocessen over de lokale energie- en warmtevoorziening. Hiermee krijgt de gemeente de regie over het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Sturing, verantwoording en voorbereiding van deze opgave in het algemeen zal zich veelal afspelen op het niveau van de regionale Netwerksamenwerking. De uitvoering en sturing daarop zit lokaal, maar wel steeds in verbinding en in samenhang. Denk hierbij aan het betrekken van lokale partijen (zoals burgers en scholen) en het uitwerken van de uitkomsten in het lokale omgevingsplan. Aan ons is nu de taak om onze rol op te pakken en zo goed mogelijk te vervullen.

Met dit project zetten we een belangrijke (eerste) stap in het meer intensief betrekken van onze inwoners bij deze opgave. Want voordat over enkele jaren de gasleidingen weg worden gehaald, zullen gebouweigenaren hun gebouwen eerst aan moeten passen naar de alternatieven. Hoe eerder hier duidelijkheid over komt en handelsperspectief wordt geboden, hoe "slimmer" gebouweigenaren kunnen inspringen op deze ontwikkelingen. Inwoners die nu hun keuken gaan vervangen, doen er goed aan om gelijk al over te stappen op inductie koken. En inwoners die van plan zijn om te gaan verbouwen, kunnen gelijk al extra te isoleren en overstappen op lage temperatuur verwarming.

Ook voor de gemeentelijke organisatie is het belangrijk om tijdig in gesprek te gaan met inwoners, om te horen wat er speelt, waar behoefte aan is en waar we elkaar in kunnen versterken. Dit zal ook grotendeels een leerproces zijn, wat gebruikt zal worden om de uitvoering van de energietransitie zowel lokaal als regionaal te verbeteren.

Nut en noodzaak van een systematische aanpak

Binnen enkele jaren zullen alle woningen, bedrijven, scholen en maatschappelijk vastgoed geen gebruik meer maken van aardgas om te koken of te verwarmen. De alternatieven voor aardgas zullen per buurt en per locatie verschillen; ten eerste omdat er zo veel mogelijk gebruik zal worden gemaakt van lokale warmtebronnen (denk aan warmte uit oppervlaktewater, warmte uit het riool, lokale warmte/koude opslag in de grond, etc.) en ten tweede omdat de vraag naar warmte per locatie verschillend is (denk aan appartementencomplexen en grote kantoren versus losstaande woningen).

Daarnaast vraagt elke doelgroep om een andere benadering. Voor elke doelgroep spelen er andere vraagstukken, zoals bijvoorbeeld verschillende financieringsmogelijkheden, subsidies en de mate van gewenste (inhoudelijke) ondersteuning. Daarom is een systematische aanpak die is aangepast op de locatie en de doelgroep, zoals de Duurzame Buurt Actie, gewenst.

Projectomschrijving: wat gaan we doen

De Duurzame buurt actie die we dit najaar gaan uitvoeren richt zich specifiek op particuliere woningeigenaren. Het is een aanpak die ontwikkeld is door het regionaal Energieloket, welke al op vele plekken in het land wordt toegepast. Hierin worden woningeigenaren eerst (via een brief) uitgenodigd om zich aan te melden voor dit project, langs te komen op de bewoners (informatie) avond en om een EnergieScan te doen via de website van het regionaal Energieloket. Deze brief zal eind september/begin oktober worden verstuurd. De online EnergieScan van het regionaal Energieloket zal voor deze actie specifiek (in)gericht worden op het type woningen in deze buurt.

Tijdens de bewoners avond, die zal plaatsvinden op 29 november, krijgen de eigenaren informatie over hoe ze (de komende jaren) hun woning aardgasvrij kunnen maken. Vervolgens kunnen de bewoners samen kiezen voor welke maatregelen het regionaal Energieloket een groepsaankoop gaat organiseren. Dit kan bijvoorbeeld worden gedaan voor de aanschaf van isolatie of zonnepanelen, maar ook voor het realiseren van krachtstroom in de woning ter voorbereiding op inductie koken. Deze groepsaankopen zullen achtereenvolgens worden georganiseerd in de maanden na de bewonersavond.

Daarnaast is een aandachtspunt voor dit project dat we potentiële 'meekoppelkansen' onderzoeken die relevant zijn voor deze doelgroep, waaronder bijvoorbeeld het saneren van asbestdaken.

Projectomvang

Om te bepalen welke buurt het meest geschikt (lees: "kansrijk") is om mee te beginnen heeft het Regionaal Energieloket een analyse gemaakt van alle buurten in de gemeente. Uitgangspunt hierbij is dat er normaliter met deze aanpak ongeveer 500 woningen worden aangeschreven en benaderd, waarvan ongeveer de helft van de woningen kansrijk zijn. In deze analyse is rekening gehouden met percentage koopwoningen, aantal koopwoningen, besteedbaar inkomen van het huishouden, leeftijd van de hoofdkostwinner, gasverbruik, wooncomfort en esthetische homogeniteit van de woningen.

De uitkomst van deze analyse is dat we in Alblasterdam het beste deze aanpak kunnen uitproberen / starten in (een deel van) de buurt rondom de toren (officiële naam volgens het CBS: Kerkbuurt) en de Drentse buurt, omdat de verwachting is dat deze buurt het meest kansrijk is voor deze aanpak en daarmee ook het meest geschikt voor een pilot. Een kanttekening die hierbij geplaatst moet worden is dat de Kerkstraat niet bij dit project wordt betrokken, gezien het aantal beschermde gebouwen in deze straat (het bedienen van deze woningeigenaren vraagt om een andere aanpak, met meer nuances in de 'standaard' adviezen). De straten waarin particuliere huiseigenaren zullen worden benaderd zijn te zien in Figuur 1

Figuur 1 Straten waarin particuliere huiseigenaren zullen worden benaderd voor de Duurzame Buurt Actie

We zullen voor deze actie ongeveer 600 huishoudens aanschrijven, waarvan ruim 250 kansrijk (zie Tabel 1). De verwachting is dat ongeveer 20-40 mensen zich aanmelden voor de EnergieScans en er ongeveer 75-100 mensen langskomen op de bewonersavond.

Tabel 1 Aantal woningen die worden aangeschreven in de Duurzame Buurt Actie

Naam wijk/buurt/kern	Kerckbuurt (buurt rondom de toren)	Drentse buurt
% koopwoningen	73%	46%
# koopwoningen	436	168
Kansrijke koopwoningen	229	42

Met deze actie bedienen we dus niet gelijk het hele dorp, maar alleen particuliere huiseigenaren van een specifieke buurt/wijk. Indien deze aanpak als prettig en nuttig wordt ervaren, kunnen we deze aanpak de komende jaren uitrollen naar de andere buurten in onze gemeente.

Eigenaren die niet in deze buurt wonen maar die wel mee willen aansluiten bij een groepsaankoop, krijgen deze mogelijkheid wel. Om overige inwoners deze kans te geven zal de gemeente haar eigen communicatiekanalen inzetten om deze doelgroep te benaderen.

Financiering

De gemeente Alblasterdam hoeft geen financiële middelen beschikbaar te stellen voor deze actie. De financiering voor dit project komt uit de (eenmalige) subsidie/bijdrage van de provincie Zuid-Holland, die in 2016 aan de regio Drechtsteden is verstrekt. Vanuit deze subsidie wordt er in de komende twee jaar voor elke gemeente in de Drechtsteden 1 Duurzame Buurt Actie gefinancierd. Indien we deze buurtaanpak de komende jaren willen uitrollen naar de andere buurten in onze gemeente, zullen we dit zelf moeten bekostigen.

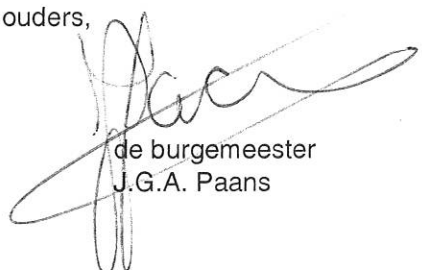
Uitnodiging aan leden van de gemeenteraad

Het college spreekt de wens uit dat de leden van de gemeenteraad actief betrokken zijn bij dit project, onder andere om kennis te nemen van de reacties van de inwoners op deze actie en daarmee een waardevolle bijdrage te kunnen leveren aan het behalen van de doelen, de evaluatie en het aanscherpen van de potentiële vervolg acties.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

de secretaris
S. van Heeren

de burgemeester
J.G.A. Paans